

המכון לחקר החקלאות על פי התורה

המכון פועל למעלה משישים שנה, בכל התחומים של קיום חקלאות כהלכה בארץ ישראל. תחילתו בנסיגות בגידול הידרופוניקס, המשכו בנתינת מענה לחקלאים שומרי שמיטה, ומכאן לניסיונות ולביצוע של מניעת ערלה בכל רחבי הארץ. המכון נוסד בשנת תשי"ז (1957), ומאז הוא מהווה את מרכז המידע העיקרי בתחומי חקלאות והלכה.

שנים השקיעו אנשי המכון ובראשם ד"ר זקס ועמם אנשי המחלקה ההלכתית לבנות מענה של הכנה ושיתול שתילים שיוכלו למנות להם שנות עורלה מהמשתלה הראשונית ובכך למנוע עורלה מרוב המטעים בארץ, רק מי שהיה קרוב לחקלאות יודע מה עשה והקרין המכון בתחום זה למנוע מכשול. שר חקלאות התבטא שאלמלא פעילות המכון לא היו פירות בהכשר. חוקרי המכון מלווים את הנטיעות החדשות בארץ ישראל. הם ממפים ומקטלגים. המידע נגיש ומשמש ככלי עיקרי במיפוי העורלה בארץ בידי הרבנות הראשית לישראל. המכון מעסיק אגרונומים לפיקוח על עצי פרי מנטיעתם ועד לשיווקם ולמנוע כניסת פרי עורלה לשווקים. הוראות המכון ומחקריו בנושא מצוות התלויות בארץ וענייני דיומא מופצים בחוברת קבועה. כמו כן מפיק המכון לוחות מועדים בנושאי שמיטה וערלה. בשנה זו שנת שמיטה פעילות המחקר ואיסוף המידע אינטנסיבית במיוחד. המידע ניתן בחינם לכל דורש. עשרות אלפי משקי בית מסייעים במידע.

על השילוב המיוחד של הלכה ומדע אחריות לחברה ושימוש בכלים מודרניים לשמירת התורה החלטנו להעניק את פרס כץ לשנת תשפ"ב למכון לחקר החקלאות על פי התורה.

הרב חיים סבתו

הרב שלמה דייכובסקי

פרופ' מנחם בן ששון